

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Subkultura Heavy Metalu. Následovníci ďáblova hlasu?

Autor práce: Jaroslav Pešek

Obor studia: Filosofie a religionistika

Posudek vypracoval: Doc. Mgr. Daniel Heider, Ph.D.

Datum: 29.4. 2014

Bakalářská práce Jaroslava Peška se věnuje fenoménu subkultury spojovanému s hudebním stylem „heavy metal“. Práce se skládá ze tří kapitol: „Heavy metal“, „Kontroverzní témata spojená s heavy metalem“ a „Témata obsažená v textech“. V první kapitole se autor věnuje definici a klasifikaci různých verzí tohoto hudebního či spíše životního stylu. V ní se zabývá také typologizací rolí v heavy metalové subkultuře a jejími základními „tanečními styly“. V druhé kapitole kol. Pešek pojednává o kontroverzních tématech spojených s touto subkulturou, jimiž jsou její rebelský charakter, problematika genderu, násilí, smrti, drog a alkoholu, a v neposlední řadě téma náboženství. V poslední části bakalářské práce předkládá poměrně zdařilé překlady některých textů metalových skupin. Práci doprovází také obrazová příloha.

Práce je napsána čtivě a pro ne zcela zaslíbeného čtenáře přináší řadu zajímavých informací. Je na ní patrná autorova zainteresovanost tématem, která se mj. projevuje příležitostným vymezováním se vůči některým kritikám (především těm, které pochází z pera německého protestantského kněze Ulricha Bäumera) a vysokou mírou aktualizace informací (na str. 21, v pozn., 47 je uvedena informace o ukončení působení zpěvačky Angely Gossow u kapely Arch Enemy dne 17.3. 2014). Současně se domníváme, že práce touto svou angažovaností neztratila na své vyváženosti a nestala se „vědecky neobjektivní“. Kladem práce je také to, že vykazuje jen malé množství překlepů.

K práci máme tři připomínky:

- 1) Přestože první subkapitola 1.1. slibuje definici „heavy metalu“, dostává se nám jen informací o jeho širším a užším chápání, a o jeho různých podtypech. Mohl by se autor o nějakou definici pokusit, anebo existuje jen, jím v subkapitole 1.2. zmíněná, definice „genetická“?
- 2) V práci, která je téměř výlučně sociologicky popisná, postrádáme určitý filosofický či obecně teoretický záběr, s čímž koresponduje použití velice malého množství odborné literatury. Tento nedostatečný teoretický záběr by bylo možné kompenzovat např. v kontextu pojednání o mravním satanismu heavy metalu (str. 24), který hlásá, že naše křesťanská morálka je pokrytecká a slabošská. Toto zhodnocení si vysloveně říká o srovnání s kritikou křesťanství Friedricha Nietzscheho. Setkal se autor u některých „teoretiků heavy metalu“ (věnují se tito teoretikové jen hudební kvalitě heavy metalové produkce, anebo lze se v jejich článcích setkat také s hlubší, teoreticky laděnou, analýzou textů a ideologií?) s touto návazností na německého filosofa 19. století? V kontextu pojednávání o fenoménu posednutí fanoušků či hudebníků na koncertech heavy metalu se nabízí souvislost s tématem času, resp. rytmu a jeho socializující a agonizující rolí. Je známo, že je to právě rytmická složka – v heavy metalu zcela základní –, která způsobuje posunutí prahu bolesti a únavy, čímž činí částečně pochopitelné některé násilné scény běžné na

koncertech heavy metalových kapel. Zajímavé prohloubení by mohlo přijít také se srovnáním této heavy metalové subkultury s jinou sub-kulturou. Za bývalého režimu se mládež dělila na dvě hlavní skupiny, totiž na metalisty a tzv. depešáky. Jak by vyznělo srovnání těchto dvou subkultur?

- 3) V souvislosti s politickou angažovaností příslušníků heavy metalu se nabízí otázka hlubší analýzy jejich politických názorů. Dá se říci, že stoupeneci této subkultury jsou téměř výlučně extrémně levicově orientováni? Anebo značná rozšířenost této subkultury zasahující „jak chudé, tak bohaté“ (str. 34) způsobuje (dnes) její určitou politickou neutralitu?

Především vzhledem k námitce číslo 2. navrhuje hodnotit tuto práci jako „velmi dobrou“.

Doc. Mgr. Daniel Heider, Ph.D.